

„ „ „

Úvod do japanistiky 9. přednáška -TABULE

KULTURA:

KNIHY a RUKOPISY

svitek *kansu*

ilustrovaný svitek *e-makimono*

skládaná kniha *sóši*

(dekorace: závěsný svitek *kakedži*, *kakemono*)

PÍSMO RUKOPISŮ

kaišo, gjóšo a sóšo.

Rukopisy:

a,

starostlivosť o ne (zabalené v látke, uschované v skrinkách)

b,

najvzácnejšie sú vlastnoručné rukopisy (džihicu) autora – napr.

hry nô od dramatika Zeamihó

c,

rukopisné línie: nie vždy znamená, že starší rukopis je bližší pôvodnej verzii.

Línie sa uvádzajú na úvod publikácií klasickej literatúry – z akých rukopisov dané vydanie čerpalo a ako redakčne pristupovalo k textu daného rukopisu.

Fudžiwara-no Teika (ca 1200) dal urobiť odpisy mnohých diel, ktoré by sa inak boli stratili!

Jeden z najnovších objavov:

Towazugatari: 1940 v cisárskej rodine nájdený odpis *Nechceného príbehu* (*Towazugatari* 1306) od dámy Nidžó.

PŘEKLADY

hlavné preklady:

veľdiela Gendži monogatari,

Heike monogatari

Kawabata Jasunari – prvý držiteľ Nobelovej ceny 1968

klasická japonská poézia:

prvé preklady: Mathesius,

a potom veľa ďalších

dráma: Vítr v píniích, Kalhoty pro dva, Japonská dráma nô.

PŘÍRODA

2. FAUNA

žeriav (č. jeřáb) **curu** (tradiční název), *tančó(zuru)* (zoologický název) žeriav čierno-biely (č. jeřáb mandžuský, *Grus japonensis*) DEMO

vzácne zachovaná populácia na JV Hokkaide
opice - makak Nihon-zaru makak japonský (též červenolící) (*Macaca fuscata*)
medvedíkovec japonský (č. psík mývalovitý (či mývalovec kuní) (*Nyctereutes procyonoides*)) ***tanuki***
(pomocně překládán jako „jezevec“)
Zo Sibíri sa rozšíril aj k nám. DEMO
posvätný jelenček ***šika*** - sika japonská (č. jelen sika, *Sika nippon*)
zo šľachtických obor sa rozšíril aj u nás do voľnej prírody.

fauna kalendárne (živočichové typičtí pro jednotlivé doby roku)

február – spieva trsteniarik (č. rákosník) ***uguisu*** (básnický překládán i jako „slavík“ či „pěnice“)

máj – spieva japonská kukučka (č. kukačka) ***hototogisu***

leto – veľké šváby ***gokiburi***

august-september – „vrieskajú“ ***cikády semi***

..

3. FLÓRA

Japonské lesy:

kryptoméria (č. kryptomerie) ***sugi*** (kryptoméria japonská, kryptomerie japonská *Cryptomeria japonica*), DEMO

cypruštek (č. č. cyprišek) ***hinoki*** (cypruštek japonský, č. cyprišek tupolistý *Chamaecyparis obtusa*)
DEMO

bambus ***take*** DEMO

+ krovitý nízky bambus ***sasa*** – několik druhů rodu, č. sasa (*Sasa sp.*)

[https://en.wikipedia.org/wiki/Sasa_\(plant\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Sasa_(plant))

Dlouhověkost:

jeřáb ***curu***, želva (sl. korytnačka) ***kame***, broskev (sl. broskyňa) ***momo***

Věrnost

borovice (sosna) ***macu*** (i díky homonymii: *macu* = 1. borovica, 2. čakať)

Slávnostní novoroční trojice:

borovice (věrnost) – bambus (přímost a trvácnost) – meruňka (sl. marhuľa) ***ume*** (kvete už v období Nového roku)

kadomacu - borovicové větve během Novoročních svátků ***Ošōgacu*** zdobí hlavní vchod

“”

S

S